

2021-08-31

Till: Kommunstyrelsen
Rotel V

Ert dnr: KS 2021/973
Dnr: 2021/562

Remissyttrande avseende promemoria om förordningen om stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter

Stockholms Hamnar arbetar för att göra Stockholm till en levande och modern sjöfartsstad för invånare, näringsliv och besökare. I uppdraget ingår att främja sjöfarten, säkra regionens varuförsörjning för att därigenom främja regionens utveckling och hållbara tillväxt samt att bidra till regionens besöksnäring.

Stockholms Hamnar, nedan kallat Bolaget, har beretts möjlighet att yttra sig över ”Remiss av promemoria om förordningen om stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter”.

I rubricerad promemoria, som tagits fram inom Regeringskansliet, finns ett förslag på hur en förordning om statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter kan utformas. Förordningsförslaget bör träda i kraft så snart som möjligt.

Bolaget uppfattar bedömningen och förslagen i rubricerad promemoria som en del i att skapa förutsättningar för en fortsatt elektrifiering av tunga transporter och att stöd därigenom bör lämnas till regionala elektrifieringspiloter med ladd- eller tankinfrastruktur för eldrivna tunga fordon. Regionala elektrifieringspiloter ska omfatta infrastruktur som är öppet och transparent tillgänglig. Även tankinfrastruktur för vätgas ingår i förslaget till förordning.

Stockholms Hamnars yttrande

Stockholms Hamnar välkomnar regeringens ambitioner med att skapa förutsättningar för elektrifieringen inom transportsektorn och ser positivt på förslaget till statligt stöd för regionala piloter som satsar på tankinfrastruktur för både el och vätgas för tunga transporter. Bolaget vill särskilt lyfta fram hamnarnas betydelse och roll i den form av

piloter som avses i förordningen.

Hamnen som nod

Den traditionella hamnvärlden förändras snabbt och dagens moderna hamnar har en allt mer central roll att spela förutom sin traditionella roll som del i transportkedjan. Förändringar i demografi, teknologi och hållbarhet påverkar den dagliga verksamheten och trenden går mot att hamnar framöver i allt större utsträckning fungerar som strategiska noder bland annat för multimodala transporter, elektrifiering, digitalisering och automatisering. En av framtidens stora utmaningar är hållbara transporter och även här ses hamnar som viktiga noder för transporter med låg miljöpåverkan. Framöver spås även dagens upparbetade handelsvägar samt hamnars konkurrenskraft, ekosystem och distribution av gods, att se annorlunda ut jämfört med hur det ser ut i dag.

Bolagets hamnar och hamndelar utgörs av Nynäshamns Hamn och nya Stockholms Norvik Hamn i söder, Stockholms Hamn i den urbana noden Stockholm och Kapellskärs Hamn i norr. Samtliga har som syfte att säkerställa ett transportmässigt fungerande och miljömässigt hållbart sätt att försörja Stockholm-/Mälardalsregionen med varor och gods.

Det är viktigt för Stockholms Hamnar som en modern hamn i rörelse att ta del av trender inom området och driva och delta i utvecklingsprojekt, av det slaget som ingår i den remitterade promemorian. En central utgångspunkt är Stockholms Hamnars nya miljö- och klimathandlingsplan med bland annat målet att nå nollutsläpp från sjöfarten inom hamnområdet till år 2040.

Satsningar på elektrifiering

Mycket fokus när det gäller att lösa transportsektorns miljöpåverkan är på ökad elektrifiering. Förutom den av regeringen utsedda Elektrifieringskommissionen finns inom Trafikverket en rad initiativ och projekt som syftar till att möjliggöra eldriven vägtrafik genom att bygga ut bland annat laddinfrastrukturen både i stationär eller dynamisk form (då laddning sker vid transport). Bolaget har en löpande dialog med Trafikverket inom dessa områden, inte minst när det gäller kopplingen mellan Stockholm Norvik Hamn och hållbara vägtransporter på Södertörn.

Även Stockholms stad driver arbetet framåt i form av en elektrifieringspakt för fördjupad samverkan mellan staden, fordonsindustrin, energibolag och övriga aktörer, i arbetet med att elektrifiera transportsektorn i Stockholmsregionen. Bolaget deltar i detta arbete och ser bland annat ett behov av att ta fram en sammanhållande strategi för att bidra till elektrifiering av fartygsdriften då den maritima sektorn strävar efter att minska sin påverkan på miljön med hjälp av elektrifiering, av och för sjötransporter.

Bolaget har i sammanhanget även uppmärksammat EU:s vätgasstrategi som tagits fram inom ramen för ”Den gröna given” och analyserar i nuläget EU Kommissionens förslag ”Fit for 55” och dess betydelse för hamnverksamheten. Fem förslag inom förslaget till klimatpakt berör sjöfart och hamnverksamhet. Bolaget är i dag en av de ledande hamnarna runt Östersjön i att erbjuda landel vid kaj till sjöfarten. Ett genomförande av ”Fit for 55” enligt nuvarande förslag skulle trots detta innebära en fortsatt utbyggnad av landel i en hög takt för att uppfylla EU:s krav.

Även inom industrin sker många ambitiösa satsningar på elektrifiering både på land och till havs. Exempel på detta är Scania och Volvo, två av Sveriges största företag, som elektrifierar sin lastbilsflotta samt färjerederiet Stena Line som arbetar progressivt med elektrifiering av fartygsflottan.

Fortsatt arbete och genomförande

Stockholms Hamnar ser, som nämnts ovan, positivt på regeringens förslag till förordning till regionala elektrifieringspiloter.

Bolaget konstaterar att godstransportsystemet är specialiserat och komplext. Det finns inte en enskild lösning utan samtliga trafikslag kommer att behövas för att möta både dagens och framtidens transportbehov på hållbara inrikes godstransporter. Lastbils-transporter, järnväg och inre vattenvägar kommer samtliga att ha viktiga (och olika) roller i detta system.

På sikt blir elektrifiering med all säkerhet avgörande för att uppnå ett hållbart transportsystem, även för tunga fordon. Det handlar inte enbart om att skapa en fungerande teknisk lösning och att den elektricitet som används härrör från förnybar energi. Det handlar om leveransen av hela livsmiljön för nollutsläpp från tunga transporter och att ta ansvar för det systemet. Det kan uppnås genom gemensamma mål, fullt integrerat samarbete mellan intressenter och en enighet bland berörda aktörer om att vara pionjärer tillsammans.

Bolaget saknar i förslaget till förordning en koppling de nationella- och regionala satsningarna på elvägar, som är betydelsefulla i sammanhanget, samt önskar ett förtydliganden kring den infrastruktur som får ingå i stödet samt stödnivåns maxgräns.

Bolaget har en påbörjad dialog med en inom näringslivet framstående fordonsaktör på vägsidan för arbetet med en potentiell etablering av laddinfrastruktur för tunga lastbilar, till och från hamnområden. Bolaget ser därför fram emot fler nationella initiativ och satsningar, vilka ger incitament till pilotprojekt för denna typ av investeringar.

Detta ärende har inte behandlats av Stockholms Hamnars styrelse.

För Stockholms Hamn AB

Thomas Andersson
vd